

DÉLSOMOGY

Függetlenségi és 48-as párti politikai lap. Megjelenik Vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 korona. — Fél évre 4 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
— Egyes példány ára 20 fillér. —

Felelős szerkesztő:

BARVÁRTH GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Igmándy-utca 60 szám.

Kéziratot vissza nem adunk.
— Nyílt-tér garmond sora 40 fillér. —

Hogyan állunk?

(Folytatás).

A katonai kérdések, melyek megoldását nem annyira a nemzet történelmi fejlődése, mind inkább a nagyhatalmi hóbort követeli, a nemzet követeléseinek teljesítése nélkül meg nem oldhatók. Ezt belátta már a régi szabadelvűpárt, a 9-es pontok fölállításakor. Ezért folyt az utolsó nemzeti küzdelem, mely során a nemzet megkérdeztetvén, egyhangulag adta meg a feleletet a híres január 16-iki választáson. Ezt érezte az alkotmánypárt nagyhírű vezére. E mellett tart ki a Kossuth-párt egyetemleg. Egyedül Justh volt az, aki a korona előtt kijelentette, hogy a katonai kérdések ezek nélkül is megoldhatók.

A 48-as pártok voltak azok, akik régtől fogva hirdették a választási jog kiterjesztését. Aktuális e kérdést felsőbb parancsra Kristófy tette, aki osztrák példát követve, aki nálunk a magyarság tulsulyát csak úgy tulta és akarta letörni, hogy a szavazatok többségét a nemzetiségeknek akarta juttatni. A nemzet helyes álláspontja ezen felette kényes kérdésben csak az lehet, hogy igenis meg kell adni a választói jogot mindenkinek, aki arra intellektualitása által jogot tarthat, de csak annak akinél megvan a garancia arra, hogy fel nem adja azon fölvet „ezen föld a magyaroké.” Hogy ezen kérdésben az új kormány és pártja, hogy gondolkodik, ezt még önmaguk sem tudják. A Justh-pártnál látjuk, hogy ők saját érdekeik megóvása végett a magyarság tulsulyát szívesen bizzák az oláhok és szerbekre. Csak Kossuth az, aki a választói jog kérdésben is csak addig megy, ameddig azt a magyarság érdeke megengedi.

Zárszamadásunkból ezen három nagy kérdést nem tudjuk kiküszöbölni.

Ezen tartozások fönnállanak azokat be kell állítani a jövő költségvetésbe. Ezen költségvetést midőn a nemzet elkészíti, számolnia kell azzal is, hogy ennek végrehajtását kire bizza. Réá akartam mutatni, hogy a multban ki hogyan sáfárkodott.

Vizsgálja meg minden választó, mielőtt szavát leadja: Hogyan állunk? (Vége).

A magyar kath. egyházi vagyongyogitermészete.

Irta: *Josephus Flavius.*

Eddig az erkölcsös, jogos egyházi vagyonszerzésnek két módjáról emlékeztünk meg t. i. 1) a testi munka 2) a szellemi munka által való vagyonszerzésről. Mindenkinek ki e földön él — és így a legnagyobb élő erkölcsi testületnek is, a kath. egyháznak kétségbevonhatatlan joga volt és van az említett két módon való vagyonszerzésre. — Az ily módon szerzett vagyon az isteni, természetű és pozitív emberi törvények szerint elidegeníthetetlen tulajdonát képezi a kath. egyháznak. Most már áttérhetünk az egyházi vagyonnak ajándékozásból származó részére, annak jogi természetére, és törekedni fogunk kimutatni, hogy a kath. egyházi vagyon ezen részére is az egyház tulajdonjoga szent, sérthetetlen, ettől az ajándékozástól sem fosztható meg erkölcsileg jogosan semmitéle törvényhozói intézkedés folytán, — hanem egyedül erőszak által.

A kath. egyháznak ajándékozásból származó vagyona szent és sérthetetlen, ha az ajándékozó azt a sajátjából és nem a közvagyonból adta.

A szekularizáció hívei a maguk álláspontjának támogatására egyetlen egy érvet tudnak csak felhozni t. i. azt, hogy a kath. egyházi vagyon ál-

lami eredetű azt sz. István az ország, az állam tehát közvagyonból adta, és így az állam el is veheti. Ez az egy ellen érv is azonban hamis.

Ugyanis az a kérdés, vajjon a kath. egyházi vagyonnak kir. ajándékozásból eredő része, közvagyonból, állami vagyomból, avagy magánvagyonból származik-e, tisztán jogtörténeti alapon fejthető meg. Ezen jogtörténeti kérdés, tény bírálásánál nem a kiadott frázisok, tetszetős szólások döntenek, hanem történeti adatok az igazság oszlopai. A történeti adatok legvilágosabban bizonyítják azt, hogy egyházi javainkat állami eredetű vagyonnak mondani a legkirívóbb joga a történetnek, és így félrevezetése a történetben járatlanoknak.

Midőn a szekularizáció előharcosai azt állítják, hogy az egyházi vagyon állami, közvagyonu eredetű, ezen állításukat egyetlen egy jogtörténeti adattal, érvel nem támogatják. S ha felhoznak is érveket, azok mind azon a nagy tévedésen alapulnak, hogy a mai fejlett állami jogviszonyainkat, átvizsgálva az ország elfoglalásának idejére. A mostani értelemben vett status, állam, status közszükségei, statusjavak, valóságos anachronizmusok Árpád, Sz. István korában. Összes oknyomozó történet íróink beszélvén a szent István által alapított püspökségek és apátságok birtokáról, egyhangulag bizonyítják, hogy azt *magán* vagyonból adta. Katona: „Magyarország nagy része képezte birtokát (Sz. Istvánnak) melyből mások jogainak sérelme nélkül szabadon adományozhatott.” Szalay: „István mind a magáéból, mind Koppany, Gyula, Keán, Otheusz legyőzete után a hadi zsákmányból látta el adományokkal az egyházat.” Lányi-Knauz „Az alap melyből az egyházi javak folytak, a magyar fejedelmi család honosztályi örökségeken foglaltatott.” Pauler Gyula sz. Istvánról írja: „Délkeletre Esztergomtól, a

Nagy választék Costüm és blousekelmék, delainek, zefirek, ruhavásznak batistok és mosóárukban!

Napernyő ujdonságok.

Különlegességek női écharpokban;

DEUTSCH DÁVID FIA divatházában Szigetvár.

Duna-Tisza köz egyik város vidékén szintén az Árpádok családi birtokán, feküdt Kalocsa, ide is tervezett püspökséget... a veszprémi püspökség területén feküdtek az Árpádház legnevezetesebb birtokai, azért lön az mintegy a királyi család ház püspöksége.“ Porubszky szerint: Magyarország nagyobb része az Árpádház tulajdona volt. Ebből adományozván sz. István és utódai az egyháznak, ezek birtokai csakugy magánjellegű s nem állami eredély adományok mint bármely privát nemesé, kinek őseit jószággal jutalmazták meg sajátjukból az árpádházi királyok.“ — Ime ezek az oknyomozó történetírók megjelölik minden kétséget kizárólag azon forrást, melyből a kath. magyar egyházi vagyon származik. Nagyon könnyen megérthető ezen tényállás, ha visszahelyezkedünk az akkori idők, a 10-ik és 11-ik század viszonyaiba, a melyek a mostaniaktól teljesen eltérnek.

Midőn a magyar nép a régi lakóktól elhagyott országot elfoglalta ezen területet úgy osztották fel, hogy az egész föld az Árpád család és 108 nemzetség magán birtokát képezte. Tehát a mai értelemben vett állami szervezetről vagy állami birtokról, közvagyonról az akkori időben szó sem lehetett. Timon mondja: „Az állam mint az összeségtől különálló egység, mint az összeség érdekében működő organizmus, a középkori népek — tehát sz. István korabeli magyar népnek is — képzetében hiányzott.“

(Folytatjuk),

Választási morzsák.

Minek a kigazdapárt? Hát annak, hogy mikor szükség lesz rá, a bécsi kéz könnyen vezethető, könnyen félvezethető tömegek felett rendelkezessék. — Hogy

D A L O K.

— Heine —

Későn van már, hogy rám mosolygasz,
Megérteni már nem tudom.
Mehalt rég e szív szerelme,
Mit megvevettél egykoron.

Elkésve jő viszonszerelmed
Szemed sugára ime már
Kihült szívemről visszapattan,
Mint sirról összi napsugár.

Csak tudnám azt, mi lesz a lélek,
Ha ránk borul a sirhalom?
Mi lesz a tűz, mely benne égett,
S a szél, mely lengett egykoron?

Fordította: Zoltán Vilmos.

Cirkusz Variete Amerikan.

— A „Délsomogy“ eredeti tarcája. —

Irtta: Kiskántor.

Nagy, zöld falragaszok hirdették, hogy Wolner bácsi cirkusza — átutazása alkalmával — néhány előadást városunkban is tart. A megnyitó disz-előadás f. hó 27.-ére volt jelezve, és ezen a napon már kora reggeltől kezdve mindenféle csoportokba összeverődve lehetett látni az embereket,

nagy tömegeket vezényelhesen ki, mikor itt rombolni akar. Így dolgoznak Bécsben. Ott szitják azokat az elégtelenségeket, amik elszakítanak osztályt osztálytól, réteget rétegtől és pártot párttól. És csinálják olyan alávalóan, olyan ravaszul, hogy alig is van valaki, akinek a gaz munkáról világos tudata lenne. Jóravaló, derék hazafiak olykor célszerűtlen buzdulásokra gyulnak, szent hitük, hogy a tiszta, hazafias, magyar érzés forr bennük, holott ezt a tüzet bécsi tüdöknek látatlanul ide áradó lehellete szítja. Bécs ránk éhezik, föl is akar falni, de azt akarja, hogy előbb csak hadd marcangoljuk mi meg egymást. Ezért bujnak báránybörbe a bécsi farkasok, ezért beszélnek a szocialisták hangján a bécsi főurak és ezért lázítják most a magyar állam rendje, a politika és a politika vezérei ellen a magyar kigazdát.

—o—

A bécsi kéz, amely minden igaz magyar érdeknek esirájában való elfojtására tör most a magyar kigazdát eddig még meg nem mételvezett rétegeit akarja igájába hajtani és nemzetellenes céljaira felhasználni. Erre szolgál az a felhívás, amelyet Bécsben német nyelven nyomattak s magyar fordításban a „Budapest“ egyik száma hozott s amelynek jellemző részét közöljük. *Szózat a kigazdákhoz!* Ha visszatekintünk a multa és azokra a nagyhangú ígéretekre, amelyet annak idején a még ketté nem oszlott függetlenségi párt tett, s amelyeket nem valósított meg, szinte csodálat fog el azon, miként ülhetett föl az ország zöme ezeknek az ígéreteknek. Nem járja azonban, hogy egy egész országot az orránál fogva vezessenek. Mert ezt tették a függetlenségi párt emberei, amikor a nemzet nagy fiának, Kossuth Lajosnak a nevével visszaélnek, de egyuttal meg is gyalázták azt, holott éppen ez a név volt a családok, amelylyel a népet elkábitották. A helyett, hogy a nép terheit könnyitenék, azal töltik az urak idejüket, hogy bajt hoznak az országra és fölláztatják a népet, csak azért, mert ezen a módon fenn tudják tar-

tani a mágnások és ezerholdasok uralmát, ellenben a népet, különösen pedig a kigazdát, annál biztosabban hajthatják igájukba. Amint láthatjátok, egy menedékünk van: szervezkedni az önmentésre! Meg kell végre szabadulnunk a jelszavaktól és az álhazafiságtól, El kell pusztítanunk a most uralkon levő rendszer embereit, akik — csak hogy hatalomra jussanak, — nem tudják eléggé elárulni a népet és végre koldusbotra juttatják az egész kisbirtokost. Fel tehát a gyors munkára! Alapítsuk meg a kisbirtokos-pártot (Bauernparthei), amelynek az volna a feladata, hogy óvja a kisbirtokosság érdekeit a parlamentbe csak olyan képviselőket küldene, akik ismerik bajainkat és meg tudják őrizni jogainkat. Ilyen képviselők azonban főként a kigazda sorból kerülhetnek ki. Elég a csalásból és ámitásból, amivel eddigi képviselőink vettek körül bennünket! *Az előkészítő bizottság.* (Das vorbereitende Comitee.)

Hát, aki nem feled hamar, az jól emlékezhetik, hogy a *Szigetvári kerület kigazdapártja szózatának*, mellyel tele volt ragasztva a városban minden sarok *ugyanazek a szölamok. ugyanaz a hazug okoskodás volt a veleje* jelöl annak, hogy a kigazdapárt Bécsben született meg, ott találták ki a nevet, s ott állapították meg a programját, hogy fölcusfolják vele Kossuth népet. Ha van kigazda, aki erről apátról, melyet Bécsből vezetnek és pénzelenek azt hiszi, hogy a nép érdekét szolgálja és magyar párt, az csak gyöngye elméjü lehet, akivel azt is el lehet hitetni, hogy a tehén verébfiókat hoz a világra.

—o—

Hoch! Hoch! Éljen Sándor Hercegh der Kandidat der Unabhängigen 48-er Bauer partei des Szigetvárer Wahlbezirkes.

— Ezek a szavak olvashatók a magyar kigazdapárt egyik német nyelvű lapjának legutóbbi számában a kigazdapárt jelöltjének arcképén, melyet az említett lap olvasói számára kiadni jónak látott. Vége tehát a *Magyar lobogó* dicsőségének, amely Her-

amint izgatottan tárgyalták a nagy eseményt. Estefelé valóságos népvándorlás keletkezett az egyes utcákból a Kossuth Lajos tér felé, ahol a cirkusz állott.

A pénztárnyitás esti 7 és fél órára volt kitűzve, de mivel már 6 órakor a cirkusz köré gyűlt publikum között életveszélyes tolongás támadt, az esetleg történhető balesetek és szerencsétlenségek megelőzése céljából a cirkusz vezetősége elhatározta, hogy már 6 és fél órakor megnyitja a pénztárt. Valóságos ostrom alá fogták akkor a cirkusz pénztárablakait, de hála rendőreink önfeláldozó buzgalmának semmi különösebb baj nem történt.

A cirkusz 2000 embert képes befogadni s így Szigetvár lakosságának alig egyharmada juthatott a ponyva alá. Azok kik künn rekedtek csak másnap és harmadnap mehetnek be a cirkuszba, de ezek számára is külön-külön megnyitó disz-előadásokat fog rendezni a cirkusz igazgatósága.

A rendkívüli érdeklődésre való tekintettel, mely a közönség körében már az első nap így megnyilvánult, a cirkusz igazgatója elhatározta, hogy nem csak pár napig marad itt az öt oly lelkesen támogató szí-

getiek között, hanem hosszabb időt fog tartózkodásával itt tölteni. Az 5000 emberre elég sátozt is megrendelte már, pár nap alatt fel lesz állítva az új cirkusz, ahol tehát nem fog előfordulni az a sajnálatos eset, mint most, hogy t. i. a közönség nagy részének vissza kellett mennie, mert elkaptokták minden jegyet.

— Most már csak az élvezetes, megkapó, izgató, bravuros mutatványokról kellene megemlékezni, de mivel mi akik ott voltunk, már ugyis láttuk, akik pedig holnap és holnapután mennek el szintén meglátják, hát nem beszéllek róla.

Ahelyett inkább egy más érdekes, de annál tragikusabb dolgot mondok még el, amely szintén összefüggésben van a cirkusszal. Igaz, hogy személyes vonatkozásu az ügy, de kedves olvasóimnak azért úgy négy-szemközt elmondom. Hanem kérem ne adják ám tovább...

Hát így történt a dolog, hogy a sors különös, de annál kedvezőbb véletlene folytán közvetlen „Mellé“-je kerültem a cirkuszban. „Ő“, az édes anyjával és kis hugával már benn volt a cirkuszban, mikor végre én is utat törhettem magamnak a tömegen ke-

czegh Sándor arcképét programbeszéde után hozta, mert ime más ujságnak is megadatott a szerencse, hogy a kedves jelölt arcképét bemutathassa. Akárhogyan nézzük is a dolgot ez az arcképezés bizonyára pénzbe került, még pedig jelentékeny költségbe, amelyet valakinek viselni kellett. Ez a valaki vagy a jelölt, vagy az illető lap vagy a kisgazdapárt lehetett. Bármelyik fizette is meg az árát, bizonyos, hogy földhöz ragadt, nyomoruságban élő, elnyomott, kiszarolt ember nem lehet, mert különben a pénzét, ha ugyan lett volna, másra fordította volna. Abból tehát, hogy Hercegh Sándor arcképéhez már a második lapban van szerencsénk, arra kell következtetni, hogy bőven lehet pénz ott a hol ilyen passziókra telik. Bőven kell tehát pénzének lenni, vagy Herceghnek, vagy a lapnak, vagy a kisgazdapártnak. De ha olyan bőven van ott a pénz, mi az igazság abból, hogy a kisgazda ebben az országban nem élhet meg, hogy pusztítják, elnyomják, koldusbotra juttatják az urak akik ellen szervezkedésre, önmentésre, kisgazdapártra van szükség? Semmi sem igaz belőle. Mertha igaz volna, ha a magyar kisgazda olyan nyomorban volna, akkor nem telnék pénz sem a jelöltnak, sem a pártnak sem ujságjának arra, hogy Hercegh Sándor arcképét ujságokban tegyék közzé. Mivel pedig telik: hát a kisgazda megmentésre nem szorul s e végett nincs szükség a kisgazdapártra, az ő érdeküket eléggé megvédi annak a pártja, a ki a magyar kisgazdát 48-ban megteremtette — Kossuth pártja.

A politikai helyzet.

Budapest, április 29.

Khuen Bécsben.

KhuenHéderváry Károly gróf miniszterelnök tegnap éjjel 1 órakor az ekszpressz-vonattal Bécsből Budapestre érkezett. — A miniszterelnök már ma délelőtt megkezdte hivatalos mun-

káját. Délelőtt 11 órakor fölkereste Tisza István grófot, akivel hosszasan tanácskozott. Később Jakabffy belügyminiszteri államtitkár, majd Zichy János gróf kultuszminiszter kereste föl a miniszterelnököt és beható tanácskozást folytattak vele.

Minisztertanács.

Khuen Héderváry Károly gróf miniszterelnök tegnapra minisztertanácsot hívott egybe melyen Tomasiacs Miklós horvát bán is részt vett.

H I R E K.

Május elseje.

Az ideális poetikus szép hónapnak elsejét amely az idén vasárnapra esik, mint minden évben, ugy most is megülik a munkások. A vörös májust a szociáldemokrata munkásság ezen világünnepét az egész országban megtartják a szervezett munkások. Mint értesülünk a szigetvári munkások is méltóképpen fogják megünnepelni a mai napot, melyet tanak hirdetésére használnak fel s ezután pedig szórakozás és mulatsággal fejezik be.

— Vármegyei közgyűlés. Somogyvármegye törvényhatósági bizottsága, holnap tartja Kaposváron a vármegye székházának gyűléstermében évnegyedes közgyűlését,

— A gyermeknap. Mint értesülünk, a gyermeknapot nálunk május hó 3-án tartják meg.

— Egy jegyző halála. Kraupa Ágoston somogyvári körjegyző, a jegyzői kar egyik kiváló tagja, tegnapelőtt délután tüdőgyulladásban meghalt.

— Kinevezés. Somogyvármegye főispánja Tóth Aladár szigetvári díjtalan közigazgatási gyakornokot díjas gyakornokká nevezte ki.

— Duchon Ödön körutja a kerületben. Lapunk múlt számában már hirtadtunk t. olvasóinknak a Kossuth-párt képviselőjelöltjének Duchon Ödönnek körutjáról. Most ismételtén csak azt jelenthetjük, hogy a népszerű jelöltet mindenütt lelkesedéssel fogadták a választók. Különösen a Drávavidéki horvát községek sziklaszilárdan állanak a Kossuth párt mellett. A mai napon a pártelnök kiseretében Pálfaluba látogatott el jelöltünk, hol szintén megtartja programbeszédét. A Darányban mára jelzett programbeszéd tartása azért maradt el, mert képviselőjelöltünk még ma délután a holnap tartandó megyegyűlésre utazik Kaposvárra. Különben még csak két községet kell meglátogatni s ezzel az agitacionális körut a jövő héten be is fejeződik. Az eddigi jelekből ítélve Duchon megválasztatása bizonyos.

— A jövő évi választók névjegyzéke közszemlén. Az országgyűlési képviselő választók 1911 évi névjegyzéke Szigetváron a főjegyzőnél közszemlére van kitéve, ahol azt bárki betekinthesi s az ellen május 15-ig felszólalhat, ezen felszólalásokra pedig május 25-ig észrevételeket nyújthat be. A vidéki választókat is értesítjük, hogy saját érdekükben el ne mulasszák a jegyzőségük székhelyén a lajstromot megtekinteni.

— Hivatalos órák a törvényszéknél. A kaposvári kir. törvényszéknél május 1-től október 31-ig reggel 7—1 óráig, november 1-től április 30-ig reggel 8—2 óráig vasár- és ünnepnap 9—12 óráig tartják a hivatalos órákat. Az iktató hétköznap 9—1-ig, vasár és ünnepnap 9—11-ig áll rendelkezésre.

— Vásári forgalom. A szentgyörgynapi országos vásárunkra felhajítottak 3211 szarvasmarhát és 2357 lovat összesen 5568 drb. jószágot, ezekből eladatott szarvasmarha 1169 és 464 ló, összesen 1633 darab jószág. Ugy az állat, mint a kirakodó vásár nagyforgalmu és sikerültnék mondható.

resztül, s megváltva jegyemet beléphettem a sátorba. Számozott székre váltván jegyemet, elkezdtem keresni a 37-es számú széket, t. i. 37 volt jegyemre is írva. Végre megtaláltam, de elképzelhetik kérem azt az érzést, mely akkor fogott el, midőn az én helyem mellett, a 36. széken „Ö“-t láttam ülni.

Még csak ugy látásból ismertük egymást, boldogan mosolyogva, s vágyó szerelmes pillantásokat vetve egymásra, ha találkozáink. Már köszönök is neki és fensterliztem is már házuk előtt, csupán az alkalmat vártuk még, hogy személyesen megismerkedhessünk.

Óh — légy ezerszer áldott, kedves Wollner bácsi — gondoltam magamban hát neked köszönöm végre az „alkalmat.”

Nem is haboztam egy percet sem, s mielőtt elfoglaltam volna helyemet, elintéztem a bemutatkozás kérdését, ami könnyen ment, hisz a „mama” is ismert már látásból. A leányka legyőzve meglepődöttsége okozta zavarát, kipirult rózsás arccal intett maga mellett helyett.

Hogy miről beszélgettünk, az nem tartozik a dologra, de meg különben is az el-

ső találkozásról mit is lehetne valami különöset beszélni a „mama”-val. Az ember adja a bankot, mutatja, hogy szolid, szerény, udvarias fiatal ember. Hanem aztán „mi” annál többet és jelentősebbet társalognunk: egymás kezét agyon szorongatva. Persze ezt nem vette észre senkisé, meg.

Előadás végén a „mama” megengedte, hogy hazakísérjem őket. Boldogan kísértem keresztül „Ö“-t a tömegben, kéz a kézben, nehogy elveszítsük egymást...

Az utcán még mindig sokan voltak úgy, hogy csak szoroson egymáshoz simulva haladhatunk tova. Suttogva beszélgettünk, s megegyeztünk abban, hogy szeretni fogjuk egymást örökre. Elhatároztuk, hogy eme szent egységünket meg is fogjuk pecsételni az első, legtisztább csókkal. Azt mondta, hogy majd csak a kapu alatt, Ő egy alkalmas pillanatban kiszökik a szobából s akkor elintézhettük azt. Boldogsággal eltele bucsuzkodtunk a kapunál. A mamának kezét csókoltam, és ő meg is hívott egy délutánra hozzájuk.

Én pedig türelmetlenül, izgatottan sétáltam fel és alá a ház előtt. Már majdnem félóra telt el így kinos várakozásban, mikor

egyszer csak lépteket hallok a kapualatti folyosóról: Reszketve az izgalomtól, lábujhegyen sietek a sötétben mozgó alak felé, hirtelen átöleltem s egy izzó csókot nyomtam a homlokára. Alig cuppant el a csók, utána egy másik csattanás is hallatszott, amelyet én megrettenve, „sajgó arccal”, s végtelen lemondással vettem tudomásul. A következő pillanatban pedig felhangzott egy kappanhang, hogy így, meg amugy, szedte, vedte...

Ekkor tudtam meg, hogy imádottam helyett a cselédjüket a vén Mária nénit csókoltam meg. Erre a felfedezésre mégis meg nyugodtam, már a mennyire az ember az olyan „csattanás” után képes megayugodni — mert már azt gondoltam, hogy sokkal rosszabb helyre pl. a mama homlokára tévedt a másnak atreszált csók. De azért így is iparkodtam arról a helyről elkövetkezni, nehogy kilétem felfedeztessék.

Hát ez bizony így történt 1910. április hó 27-én. De ismételve kérem önöket ne mondják el senkinek, mert hátha a kis aranyos is meg tudja, akkor pedig vége a szerelemnek.

— **A Drávába fult.** Mint lapunknak jelentik, *Hauptmann* Márton baresi kikötői munkás tegnapelőtt este a sötétbe félrelépett és a rakpartról a vízbe esett. Mire segélykiáltására oda futottak, a Dráva hullámai már elsodorták a boldogtalan embert.

— **Eltiltott magán-lecke órák.** A kultuszminiszter rendeletet intézett Somogyvármegye tanfelügyelőségéhez, melyben az állami tanítók és tanítónőket fegyelmi vizsgálat terhe alatt tiltja a privátok tartásától, sőt azt sem engedi meg, hogy a tanerők azon kerület vagy városrészen, melyhez iskolájuk tartozik: magán-lecke órákat adjanak.

— **Tisztviselők drágasági pótléka.** A minisztertanács határozatai alapján az egyes tárcák miniszterei már a közeljövőben folyósítják a három alsó fizetési osztályú állami tisztviselők drágasági pótlékát a következő összegekben: IV. fizetési osztály: családosok: 300—400 korona, nőtlenek: 260—320 kor. X. fizetési osztály családosok: 300—360 nőtlenek: 200—240 kor. XI. fizetési osztály: családosok: 210—270. nőtlenek 190—220 K.

— **Sertéstolvaj bojtár.** Horváth István istvándii községi kanász őrizetere bizott sertés falkából, melyet a határban legeltetett, Gali István tulajdonát képező két darab 140 korona értékű sertés ellopott. A csendőröknek sikerült kipuhatolni, hogy a lopást *Telegár* János kastélyosdombói csordás bojtár követte el, ki hamis passzusokkal Barcson Horváth Vince potolyi lakosnak 120 koronáért el is adta a két süldőt. A tolvaj bojtár tettét beismerte.

— **Az aratási szerződések megkötése.** Somogyvármegye alispánja rendeletben hívta föl a megye birtokosait, hogy az aratási szerződéseket már most kössék meg az aratókkal, hogy egyrészt saját magukat a károsodástól megóvhassák, másrészt pedig, hogy az arató munkások nyári keresete már előre biztosítva legyen.

— **Riadó az iskolában.** A kultuszminisztérium rendeletet küldött a tanfelügyelőknek. A rendelet első része a tűzrendészeti szabályokat foglalja magában az iskolaeépületek tűzbiztonságának megóvására, második részében beható utasításokat ad a szükséges gyakorlatok rendezésére. Az egyes osztályok kiképzése után gyakorlatot fognak tartani a többi osztályokkal. Minden iskolában negyedévenként próbariasztások tartandók. A tanulókat figyelmeztetni kell arra, hogy lesz tüzilárma, de úgy, hogy annak időpontjáról ne legyen tudomásuk. Egy évben legalább egyszer füst mellett tartandó meg a próba, hogy a gyermekek komoly esetben a füsttől ne ijedjenek meg. A rendelet részletesen megállapítja a riasztás és kivonulás módozatait, a tanító viselkedését. A tanító kivonulásakor az ajtó mellett áll föl míg a tanulók mellette vonulnak el és helyét csak az utolsó gyermek távozása után hagyhatja el.

— **Helyreigazítás.** A múlt héten azon sajnálatos esemény híre terjedt el a városba és a vidéken is, hogy a pártoskodásból kifolyólag bosszúból lekaszálták Laki István viszlói bírónak egy hold buzáját. — Mint értesülünk, ezen hír nem felel meg a valóságnak és mi is örvendeni tudunk, hogy magyar emberek mégsem vetemednek ilyen aljas bosszura. Ennélfogva multkori hírünket készséggel igazítjuk helyre.

— **Álcendőrök.** Mint tudósítónk jelentti f. hó 25-én Drávafokon Bogdán nevű teknővájó cigány kunyhója előtt megjelent két csendőr ruhába és egy uri ruhába öltözött alak. A csendőrök lopással gyanúsították a szegény cigányt, kunyhójából kivonszolták és elverték, valamint 16 korona pénzt elvitték. Innét Sellyére, majd Kákiesra mentek és ott többrendbeli botöréses lopást követtek el. A csendőrség nyomozza az álcendőröket, kikről már biztosan tudva van, hogy kóbor cigányok.

— **Lopás a vasuti áruraktárból** Barcson *Havas* Vilmos déli vasuti raktáros panaszt emelt a csendőrségnél, hogy Szirtes Adolf ottani lakos részére érkezett 25 kor. értékű viaszos vászon tekereset ellopták. Nyomozás folytán kiderült, hogy a lopást *Horváth* József cipész inas követte el, kinek segítőtársa az eladásban *Schmidt* Gusztáv hentes segéd volt. Mindkettő fel van jelentve a bírónál.

— **A szabó ipari tanfolyam befejezése.** Az ipartestület vezetősége az alábbi levelet intézte hozzánk:

Tekintetes Szerkesztő ur! Alulírott ipartestület előljárósága által kéretik, hogy az alább írt cikket lapjában közzé tenni sziveskedjék. A m. kir. Technológiai Iparmúzeum által a szigetvári ipartestületben rendezett szabó ipari szabászati tanfolyam, s melyet elismert [j]ó hírű *Belesztin* Ahtanáz szaktanító ur 3 és fél heti időn át naponta 4 órai szaktanítással a helybeli iparosokat részesítette, a befejezéshez közeledik hallgatóinak a modern szabászat és annak minden műszaki jártasságában a következő tanulmányok ismertetései lettek előadva u. m.: 1) Mértékvetel. 2) Mérték ismeretei. 3) Az emberi test megfigyelései és annak anatómiája. 4) A szövetből való szabás és annak gazdálkodási módja s technológiája. 5) egyes ruha darabok felpróbálása, s annak helyes leigazítása. 6., Calkuláció, s az üzem költség számtana és minden néven nevezendő helyes ismertetései a szabó ipari kellekeknek megfelelő irányzata. A tanfolyam résztvevői a szaktanról vizsgát tesznek és a Technológiai Iparmúzeum Igazgatóságától oklevelet nyernek. A szakvizsga f. é. május 4-én d. e. 8 órakor kezdődik, melyre az érdeklődők tisztelettel meghívotnak. A szigetvári ipartestület nevében *Bözenbach* Lajos ipart. elnök, *Schweiner* Antal ipart. jegyző.

— **Tolvaj az állomáson.** A „Somogyi Hírlapban” olvasuk: Az éjjel *Mozsgai* István szigetvári lakos az állomáson aludt, várva reggeli vonatját s ezalatt *Kósa* nevű ismert zsebtolvaj kilopta ezüst óráját és láncát. *Mozsgai* csak akkor vette észre a lopást, mikor fölébredt s azonnal jelentést is tett az állomáson posztoló rendőrnek ki mindjárt tudta hogy *Kósa* volt a tolvaj, mert látta a váróteremben ólálkodni és tudta, hogy nem ez az első esete. Elő is állították a fiatal bűnöst, aki beismerte, hogy tényleg ő vette el az órát, elmondta, hogy a láncot úgy vágta el késsel, mikor azonban kérdezték, hogy hol az óra, bevalotta, hogy 3 koronáért még az éjjel eladta.

— **Zsebmetszők a vásárban.** Mint értesülünk, a keddi országos vásárunkat rajként lepték el bácskai zsebtolvajok és tolvajnok és számos embert megfosztottak pénzüktől.

— **Tűzoltás-tanítás a népiskolákban.** *Zichy* János gróf kultuszminiszter rendeletet intézett az összes tanfelügyelőségekhez, hogy a jövőben az összes elemi népiskolákban a tanulókat oktassák ki a tűzoltásra is.

— **Ügetőverseny Pécsen.** A Pécsen alakult ügetőverseny egyesület május 7-én rendezte első versenyt, melynek számára 1000 méteres kerületű ügetőpályát épített. A nevezések zárlata f. hó 30-án déltől 5 órakor telett le. Lesz: kettes fogatu urkocsisverseny, egyes fogatu urkocsisverseny, kettes fogatu urhölgyek versenye, vegyes fogatu urkocsisverseny és polgárok kettes fogatu versenye.

— **Drága mulatság.** Szomorúan állított be a helybeli csendőrségre *Tarkó* János kistamási lakos és elpanaszolta, hogy 130 korona készpénzt és két lópasszusát ellopták. A nyomozás folyamán azonban kiderült, hogy a polgártárs *Hegedüs* Lina örömtanyáján mulatott, hol a pénzt részben elverte és miután ittas állapotban távozott el onnét, valószínű, hogy a lóleveleket pedig az uton elvesztette.

— **Malmok üzemredukciója tárgyában** a fővárosi malmok egyesületben folyt tanácskozások nem vezettek eredményre. Miután az üzem redukciónak illetőleg egyezmény nem igen fog létre jönni, a malmok egyrésze valószínűleg májusban két vagy három héten át szünetelni fog, míg a másik része a redukált üzemet tartja fenn.

— **A tavasz és az emberek.** Szinte hihetetlen, hogy milyen összefüggésben van a tavasz az ember egészségével. Ezt a tényt a legújabb orvosi kutatások állapították meg, még pedig a növényvilág fejlődéséből. Kimutatták ugyanis, hogy a növényzet fejlődése összekötöttségben van a növény-nemzetben sok nagyobb mértékben keringő vérrrel. Mert igenis, a növénynek rendes lélegzése és vérkeringése van, épen úgy, mint az embereknek. És most már könnyen érthető, hogy tavasszal a beteg emberek vérkeringése nem jó, bágyadtak, fáradtak lesznek. Ezért fordul elő a legtöbb betegség tavasszal. Ezen szenzációs témáról érdekesen ír dr. *Kovács* Izsó, az ismert fővárosi hemopata orvos, most megjelent könyvében, melynek címe: „*A vérgyógyítás és az eredményei.*” Csak nemrég jelent meg e könyv, már is több ezer példányban fogyott el. Felhívjuk olvasóink figyelmét e könyvre, mert abban minden ember utasítást talál, hogy hogyan óvhajtsa meg egészségét és elvesztett egészségét milyen uton szeresheti vissza. A könyv ára füzve egy korona, diszes kötésben ké korona. Megrendelhető minden könyvkereset edésben és a szerzőnél: dr. *Kovács* Izsó-orvosnál, Budapest, V. Váci körút 16.

— **A főváros legelső minta-zongoraterme.** A zongoravásárló közönség szíves figyelmét felhívjuk *Keresztély* hírneves minta-zongoratermére, Budapest VI. Váci-körút 21., mely cég évtizedek óta nemcsak a főváros zongoratulajdonosai körében, hanem az egész országban a legnagyobb és méltán megérdemelt népszerűségnek örvend. Hangzatos reklámokkal nem dolgozik e cég, hanem e helyett kitűnő zongoragyártmányainak és világhírű zongoragyárak gyártmányainak a legideálisabb feltételek mellett való eladásával teszi napról-napra ismertebbé és kedveltebbé magát. Olvasóink, ha zongorát, vagy pianinót akarnak venni, közzőljék ezen szándékukat a *Keresztély* céggel, a honnan teljesen díjtalanul nyernek felvilágosítást és kézhez kapják a cég legújabb árjegyzékét is, melyből a szolid eladási feltételekre nézve tájékoztatást szereznek.

Apró komédiák.

Roosevelt nálunk.

(Az Egyesült Államok nagynevű volt elnöke tudvalevőleg Magyarországot is meglátogatta világszerte utjában. Miután a fővárosban történt hivatalos ceremóniák az elnök ur tulesett, imigyen eszegegett titkárával:)

— Tehát ez az az ország, a honnan ömlenek hozzánk Amerikába az emberek?
 — Igenis elnök ur, ez azon ország.
 — Kissé csalódtam. Én másképp képzeltem el ezt az országot.
 — Hogyan méltóztatott elképzelni?
 — Azt hittem, hogy siralmas és nyomorúságos állapotban lévő embereket fogok itt találni, a kik éheznek, fáznak és egyetlen gondjuk a létért való küzdelem. Csalódtam. A budapesti emberek jobban, szebben vigabban, egészségesebben és összehasonlíthatatlanul pazarabban élnek, mint mi amerikaiak.

— Ugy van, elnök ur.
 — Láttam, micsoda kávéházak vannak Budapesten?

— Hát nem láttam?
 — Micsoda raffinált kényelemmel vannak ezek a kávéházak berendezve? És minő finom ételeket és italokat szolgálnak fel ezekben a kávéházakban?

— És micsoda édes, aranyos kis nőket lehet találni az ugynevezett éjjeli kávéházakban?!

— Micsoda?... Maga ezeket a helyeket is megtapasztalta?

— Hehe, én ne tapasztaljam meg ezeket a helyeket?

— Szép kis titkár maga! Miért nem szólt maga nekem ezekről a helyekről?

— Tetszik tudni, elnök ur, nem merem. Félttem, hogy rossz néven tetszik venni tőlem. Aztán meg a világnak szája van. Hiszen tetszik tudni, mi amerikaiak a munka emberei vagyunk és tehát a gyöngédebb érzelmeinkről nem szabad a világnak tudomást szereznie.

— Igaza van.

— Szinte sajnálom ezt a szép, ezt a kedves-országot elhagyni. Ha láttam volna elnök ur... Micsoda szemé és micsoda mosolya volt annak a kicsikének...

— Jó jó. Most ne érdelegjen, most tanulmányuton vagyunk. Például magyarországon azt tanulmányozzuk, hogy mi a fézkes fenéért vándorolnak innen ki az emberek.

— Hja, hja! Ezt nehéz lesz megfejteni.

— Nem gondolja hogy a politikai viszonyok rosszak?

— Nem hiszem, elnök ur. A politikai viszonyok itt jobbakk mint nálunk. Itt nincsenek politikai marakodások, itt ebben a szép országban már évtizedek óta csak egyféle politika érvényesül. Az a politika a mit a többség akar.

— Ne mondja, én az ellenkezőjét halottam.

— Rosszul tetszett hallani. Magyarországon negyvenféle politikai párt van és az összes pártok csodálatos összhangban állnak egymással és egyféleképpen dolgoznak a nemzet javára.

— Hihetetlen.

— Tessék csak elhinni. A magyar fő-

párt Bécsben székel. Ennek a pártnak régi, hagyományos politikai elvei vannak, a melyek mindenkor a legszebben, a legjobban és a legnagyobb harmoniában érvényesülnek. Mert kérem Magyarországon nagyon különös a politika. Itt látszólag minden párt a bécsi főpárt ellen dolgozik. De csak látszólag, elvben. Tényleg nem úgy van. Tényleg úgy van, hogy a párt egy bizonyos idő múlva kormányra kerül és akkor beleolvad a bécsi főpártba és úgy kormányoz, a hogy onnan diktálnak.

— Valóban szép politika van Magyarországon. De azért még most sem tudom, hogy miért mennek innen az emberek Amerikába.

— Ezen ne is tessék a fejét törni. A magyarok kivándorolnak, mert pénzt akarnak nálunk keresni. És e helyett ott hagyják nálunk a pénzüket. Az ilyen nemzetet elnök ur, meg kell becsülni.

— Ugy van. A magyarokat meg kell becsülni.

Pinty-urfi.

Aforizmak.

A Dicsőség elévülhet.

Jobb reménytelenül szeretni, mint — sehoggy.

Az okos uralkodni tud, anélkül, hogy parancsolna!

Ha egy csunya asszony megöregszik, azzal fog dicsekedni, hogy fiatal korában szép volt.

Akkor tanuljuk megismerni a pénz igazi értékét, ha a pénzt kölcsön kell szereznünk.

Az ember szívesen mutat megbánást, ha ezzel hibáját jóvá teheti.

Dacára, hogy sok a tudományt terjesztő intézményünk, mégis kevés a tudomány foglalkozók száma.

A kísérlet nem egyéb, mint az emberek közeledése a tökéleteshez.

A bűn annál kisebb, mennél nagyobb ur az elkövetője.

Aki öreg tud lenni, fiatal marad, de aki fiatalosan él, hamar megöregszik.

Némely emberi szóbeszéd oly gyorsvonathoz hasonlít, amelynek nincs féke.

Ritkasság, hogy a bejelentett csodák megtörténjenek.

Szerkesztői üzenetek.

Dr. S. K. Mihelyt terünk engedni közölni fogjuk Üdv!

F. I. Köszönettel vettük. Sorra kerül. Üdvözöljük!

Kíváncsi. 1.) Munkatársunk nem tartja érdekesnek, hogy Sch. okvetetlenkedéseivel foglalkozzon.

2.) A bérnyelés a multhéten volt, Tóllas. 1.) Szégyelje magát. 2.) Hát ennyire satnyult a magyar?

Igricz. Az értekezlet kitünően sikerült. Jó kívánatait átadjuk és köszönjük.

Kisgazda. Örvendünk, hogy öntudatra ébredtek és nem hagyják magukat félrevezetni.

Repülő. Azoknak az üzenetére mitsem adunk.

Politikusnak. Ismét agyonérték bennünket a politikai sikerek. Bécs város 10.000 koronát küld az Ökörítón szerencsétlenül jártak utódainak, a San-Marcoban vizrebecsajtott, „Zrinyi” hajóünnepségén Ferencz Ferdinánd sátrába invitálja a magyar küldöttség tagjait. Kell-e nagyobb büszkességgel eltöltő, jóleső sikere a magyarságnak, dobogja hazafias lelkünk teljes hevületével? A 10.000 koronáért a magas miniszterium elnöke pennát ragadott és köszönő levelet írt. Egy kis cinizmussal egy parányi esszenciát sem lát az ember. Hát olyan különös az, ha az öskultur császárvárost egy, az összemberiséget már emberi szempontból is mélyen érdeklő szerencsétlenség annyira meghat? Abban sem lehet látni semmi különöset, hogy a legmagasabb nevelésben részesült trónörökösnek eszébe jut, hogy jövődö királysága küldöttségét arra méltatja, hogy szóba álljon vele. Ez jellemzi a mi megbénult önállóságunkat és a legelfogultabb hazafit sem lehet megnyugtanni a magyar önállóság egy parányi eshetőségéről addig, míg szittyá elpuhultságunkból, jobban mondvá alkalmazkodási törekvéseinkből nem engedve nem akarunk az egyedül üdvözítő önállósággal megbarátkozni.

Nemközülhetők: Leányévek. Az új hazában. Régmúlt idők és az Erdei ut című kéziratok.

NYILT-TÉR.

Ezen rovát alatt közlöttekét nem vállal felelősséget a szerkesztő

BORHEGYES
LITHIUMOS BORVIZ
kiváló nedvhajtó. Sziklából fakadó természetes gyógyásványviz.

Gabona-piacz.

Fuchs A. Fia gabonakeresk. jelentése szerint

Árak 50 kilogramonként értetődnek.

Szigetvár, 1910. április 29-én.

Buza	—	K 10,50	—
Rozs	—	—	9,50
Árpa	—	6,—	6,20
Zab	—	6,40	—
Tengeri szemes	—	5,50	—
Bükköny	—	5,—	—
Bab	—	—	—

Famegmunkáló gépek

asztalosok, kocsigyártók, ácsok, fűrésztelepek, faáru-gyárak stb. részére.

Különlegesség

Kombinált gépeket kis üzemek részére készít

Moritz Zukermanns Wwe
gépgyára WIEN

XVIII. Anastazius Grüngasse 20—22.

